Les trampes de moltes crítiques a la meritocràcia

written by M. Luisa Jaussi | 8 de December de 2025

Disposem d'excel·lents crítiques científiques a la meritocràcia, destacant, entre totes elles, les del premi Nobel d'economia Amartya Sen. Deixa molt clar que la meritocràcia amaga que els mèrits obtinguts són en part conseqüència de la desigualtat real. És molt clar que nàixer en una família rica dona generalment més opcions per a triomfar educativa i professionalment que en una pobra. No obstant això, **la majoria de les crítiques a la meritocràcia en educació són pseudocientífiques i augmenten les desigualtats**. A més, sovint estan fetes per persones que, malgrat els seus orígens humils, estan en l'acadèmia gràcies a la meritocràcia.

Amartya Sen deixa molt clar el paper de l'educació de qualitat per a la infància que es troba en inferioritat de condicions:

> ***«L'educació bàsica (…) pot ser un factor decisiu per a trencar el cicle de la pobresa.»***

Això és el que aconseguixen cada vegada més **comunitats d'aprenentatge** (CdA) i altres escoles que realitzen **actuacions educatives d'èxit**. Els testimoniatges de jóvens en la recent **jornada de Terrassa**, amb excel·lents trajectòries educatives i professionals, incloent-hi els

seus graus en la universitat, demostren que una CdA pot aconseguir que la infància més vulnerable obtinga el mateix o més èxit educatiu i professional que els qui van nàixer en les famílies més riques.

Per contra, la majoria de crítiques a la meritocràcia en educació ataquen precisament les teories i pràctiques que aconseguixen eixes millores. Realitzen afirmacions totalment oposades a l'esmentada aportació de Amartya Sen i al que dia a dia fan les comunitats d'aprenentatge. Tracten de desprestigiar-les dient d'elles que «*cauen en la fal·làcia que una escola per si sola aconseguix superar els mecanismes de la desigualtat*».

Eixa altra educació i un altre món possible s'aconseguixen amb ciència, amb bondat, amb veritat i amb una increïble qualitat humana, com ja l'estan fent moltes comunitats d'aprenentatge i altres escoles.

Imatge: Freepik